

РЕШЕНИЕ

№ 23

гр. Котел, 08.06.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

РАЙОНЕН СЪД – КОТЕЛ в публично заседание на десети май през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: Йовка Ж. Бъчварова

при участието на секретаря Йордан Ив. Кръстев
като разгледа докладваното от Йовка Ж. Бъчварова Гражданско дело № 20212210100276 по описа за 2021 година

Искът е с правна квалификация чл.226, ал.1 от КЗ (отм) вр. чл.45 от ЗЗД с цена 12980.00 лева. Ищца е П. СТ. БР., а ответник е „Застрахователна компания Лев Инс“ АД.

Ищцата твърди, че на 12.08.2016г. П. Ж. управлявал лек автомобил „Мазда“ с рег. № ***** по първокласен път I-4 на територията на община Омуртаг. Нарушавайки правилата за движение по пътищата - предприел изпреварване на движещия се пред него лек автомобил, без да се убеди, че като се движи с безопасна скорост, може да извърши изпреварването за кратко време, навлязъл в лентата за насрещно движение и ударил движещия се по нея лек автомобил ВАЗ рег. № *****, в който като пътник се возела ищцата. Вследствие на удара между двата автомобила, ищцата претърпяла телесни увреждания, които се явявали пряка и непосредствена последица от виновното поведение на водача Ж..

С присъда № 16/27.10.2017г., постановена по НОХД № 181/2017г. на ОС Търговище, в сила от 13.11.2017г., П. Ж. бил признат за виновен, затова че на 12.08.2016г. при управление на МПС, нарушил правилата за движение по пътищата – чл.42, ал.1, т.2, предл.1 от ЗДП, чл.42, ал.2, т.2, предл.1 от ЗДП и чл.43, т.1 от ЗДП и по непредпазливост причинил смъртта на едно лице и средни телесни повреди на две лица, едно от които настоящата ищца, както

следва : трайно затрудняване движението на десния долен крайник, поради счупване на шийката на дясната бедрена кост с дислокация – престъпление по чл.343, ал.3, б.“б“, предл.1 вр. ал.4 вр. ал.1, б.“б“, предл.2 и б.“в“ вр. чл.342, ал.1 от НК. Наложено му било наказание две години лишаване от свобода, изтърпяването на което било отложено за три години изпитателен срок.

Към посочената дата отговорността на водача на лекия автомобил „Мазда“ била застрахована по задължителна застраховка Гражданска отговорност на автомобилистите, сключена с дружеството – ответник, със срок на действие от 13.09.2015г. до 12.09.2016г.

Ищцата твърди, че след ПТП била оперирана в „МБАЛ – Търговище“, заради получената фрактура на бедрената кост. При удара получила и мекотъканни увреждания – кръвонасядания и отоци в горната трета на бедрото и на слабинната гънка. По време на операцията била поставена метална остеосинтеза. Възстановителният период продължил осем месеца. Първоначално ищцата лежала, а при ставане се придвижвала с инвалидна количка. Постепенно започнала да се изправя и да стъпва с проходилка. Имала нужда от постоянни грижи и помощ при преобличане, посещаване на баня и тоалетна, при домакинската работа, при посещение на лекар и пр. Докато била в болничното заведение, имала нужда от човек, който да се занимава с различни административни въпроси, а след това – от човек, който да се грижи за нея. Тези функции била приела да изпълнява сестра ѝ Л.С. Б., която през този период не можела да работи, тъй като била постоянно заета с грижи за ищцата. Ищцата заплатила на Л. Б. 9250.00 лева, представляващи възнаграждение за грижите, определено по средни пазарни цени за услугата придружител, болногледач и рехабилитатор. Ищцата твърди, че посочените разходи са пряка и непосредствена последица от увреждането. Посочват се актове на ВКС.

Ищцата твърди, че преди ПТП била работоспособна и полагала труд, макар и не по трудово или друго правоотношение. Работела в дърводобива, събирала билки, предоставяла различни дребни услуги и от получените доходи осигурявала собствената си издръжка и тази на семейството си. Успявала да реализира доход в размер не по – нисък от минималната работна заплата. За периода от 12.08.2016г. до 30.04.2017г. ищцата била неработоспособна и била в невъзможност да реализира обичайния доход в общ

размер 3730.00 лева.

Моли съда да осъди ответника да ѝ заплати сумата обезщетение за имуществени вреди в размер на 12980.00 лева, от които 9250.00 лева претърпени загуби и 3730.00 лева пропуснати ползи, заедно със законната лихва от подаване на исковата молба - 17.06.2021г., до окончателното изпълнение на задължението. Претендира присъждане на разноските.

В срока по чл.131 от ГПК ответникът е подал отговор срещу исковата молба, в който се правят следните възражения и оспорвания : че възстановителният период от осем месеца бил на постелен режим; че първоначално ищцата използвала инвалидна количка за придвижване; че през целия период имала постоянна нужда от чужда помощ; че помощта била предоставена от сестрата Л. Б. срещу заплащане; че сестрата Л. Б. била възпрепятствана да работи; че стойността на предоставените грижи е 9250.00 лева; че ищцата е платила посочената сума; че ищцата преди ПТП била реализирала доход в размер на минималната работна заплата. Твърди се, че ищцата преди ПТП получавала социални помощи. Оспорва се твърдението, че за 8-месечния период след датата на ПТП ищцата със сигурност е щяла да реализира постоянен месечен доход в размер на минималната работна заплата за страната за съответния период. Оспорва се и твърдението, че за периода от 12.08.2016 г. до 30.04.2017 г. за ищцата е настъпила имуществена вреда в размер на 3730.00 лева, представляваща пропусната полза от загуба на работоспособност и доход. Моли предявеният иск да бъде отхвърлен, евентуално уважен в намален размер. Заявява се претенция за присъждане на направените по делото разноски, вкл. и юрисконсултско възнаграждение.

С доклада по делото съдът е квалифицирал правно предявения иск по чл.266 от КЗ (отм), тъй като застрахователният договор е сключен на 13.09.2015г. при действие на КЗ (обн, ДВ, бр.103 от 23.12.2005г., в сила от 01.01.2006г., отм, бр. 102 от 29.12.2015г., в сила от 01.01.2016г.) и съгласно § 22 от ПЗР на КЗ (обн, ДВ, бр.102 от 29.12.2015г., в сила от 01.01.2016г.) за застрахователните договори, сключени преди влизането в сила на този кодекс, се прилага част IV от отменения КЗ, освен ако страните договорят друго след влизането в сила на този кодекс. Нито в исковата молба, нито в отговора се твърди страните по застрахователния договор да са договорили друго.

С определение от 15.09.2021г., постановено по реда на чл.140 от ГПК, съдът е разрешил предварителните въпроси по допустимостта на предявения иск и по редовността на исковата молба.

В съдебно заседание ищцата явява лично и се представлява от адвокат С.Ж. от САК, който поддържа предявения иск. Разноските се претендират по списък.

Ответникът се представлява по пълномощие от юрисконсулт А.С., адвокат Т.Р. от АК Сливен и старши юрисконсулт Л.С., които поддържат отговора и направените с него възражения и оспорвания. Разноските се претендират по списък.

В срока по чл.149, ал.3 от ГПК адвокат Ж. е представил писмени бележки, в които излага подробни съображения по основателността на предявения иск.

Съдът, след като обсъди доводите на страните и прецени събраните по делото доказателства в тяхната съвкупност, намира за установено следното от **фактическа страна:**

Ищцата П.Б. е пострадала при ПТП в резултат на виновното поведение на П. Д. Ж., който с присъда № 16/27.10.2017г., постановена по НОХД № 181/2017г. на ОС Търговище, в сила от 13.11.2017г., е признат за виновен за престъпление по чл.343, ал.3, б.“б“, предл.1 вр. ал.4 вр. ал.1, б.“б“, предл.2 и б.“в“ вр. чл.342, ал.1 от НК, затова че на 12.08.2016г. на първокласен път ПП-I-4 София-Варна, в участъка на км.201-400, в община Омуртаг, област Търговище, като управлявал МПС – собствения си лек автомобил „Мазда 323“ с рег. № *****, нарушил правилата за движение по пътищата, а именно чл.42, ал.1, т.2, предл.1, чл.42, ал.2, т.2, предл.1, чл.42, т.1 от ЗДП, като в резултат на това предизвикал ПТП и по непредпазливост причинил смъртта на Е.Х.Ш. и средни телесни повреди на две лица : на свидетеля Г. ХР. Ш. – една средна телесна повреда, изразяваща се в разстройство на здравето, временно опасно за живота, поради травматично разкъсване на черния дроб на две места, с масивен кръвоизлив в коремната кухина; на свидетелката П. СТ. БР. – една средна телесна повреда, изразяваща се в трайно затрудняване движението на десния долен крайник, поради счупване на шийката на дясната бедрена кост с дислокация. По реда на чл.58а, ал.1 от НК на подсъдимия било наложено наказание две години лишаване от свобода, изтърпяването на което

било отложено за три години изпитателен срок.

Веднага след катастрофата ищцата била приета в Ортопедо – травматологичното отделение при „МБАЛ Търговище“ АД, където била лекувана за времето от 12.08.2016г. до 24.08.2016г. с водеща диагноза счупване на бедрената шийка закрито вдясно. Приложено било оперативно лечение – открито наместване на фрактура с вътрешна фиксация, фемур. Изписана била с подобрение. В издадената ѝ епикриза е препоръчан щадящ режим на крайника и е описана необходимостта от ЛФК (лечебна физическа култура), както и да приема антикоагулант за период от 30 дни.

Съдът разпита като свидетели три лица – Г.М. (кмет на село Градец от 2015г. до 2019г.), Г.Ш. (с когото ищцата съжителства на съпружески начала) и Л. Б. (сестра на ищцата). Свидетелската М. не сочи в показанията си относими към спора данни.

Свидетелят Ш. сочи следното : До ПТП ищцата и свидетелят Ш. живеели постоянно в град Антоново, където работели в дърводобива, без да са сключвали никакви писмени договори за извършване на работата. Свидетелят Ш. режел дърва, а ищцата му помагала и изкарвала около 500.00 лева на месец. Ищецът получавал между 600.00 и 700.00 лева. Парите получавали на ръка. Докато ищцата била в болница, свидетелката Б. ходела през ден, носела храна, сменяла памперсите на ищцата, купувала необходимите лекарства и пр. След като изписали ищцата от болницата, свидетелят и ищцата отишли да живеят в дома на свидетелката Б. в село Градец, където свидетелката продължила да се грижи за ищцата в домашни условия. Свидетелят също бил пострадал при катастрофата и също се нуждаел от грижи. В село Градец отишли и децата им, съответно на 10 и 13 години. Тъй като грижите за ищцата предполагали непрекъснато присъствие, свидетелката Б. преустановила работа. Преди това тя работела също в дърводобива. Свидетелят твърди, че ищцата проходила с проходилка чак през месец май (2017г.), а след две години започнали работа. Ищцата не ползвала специализирани услуги на рехабилитатор. Свидетелката Б. я масажирала. През 2018г. свидетелят отишъл да работи в София и бил спечелил пари, с които се разплатили със свидетелката Б., която поискала да ѝ бъдат платени 9250.00 лева за полаганите грижи.

Свидетелката Б. заявява следното в показанията си : Ходела в болницата

в град Търговище всеки ден, докато ищцата била на болнично лечение, давала ѝ лекарства и сменяла памперсите. След като изписали ищцата от болницата, свидетелката приела ищцата и семейството ѝ в дома си в село Градец, напуснала работа и се грижела за ищцата. Издръжката се осигурявала от съпруга на свидетелката, който продължил да работи в дърводобива и изкарвал до 450.00 лева. Свидетелката твърди, че ищцата ползвала девет месеца проходилка за придвижване. Свидетелката поела грижите и издръжката на ищцата и семейството ѝ – готвела, купувала памперси, лекарства, подпомагала ищцата при извършване на обичайните ежедневни дейности. Свидетелят Ш. се възстановил по – бързо от ищцата. След като и ищцата се възстановила, се договорили помежду си ищцата да заплати на свидетелката 9 хил лева, които свидетелката получила през 2021г.

С платежно нареждане от 15.08.2016г. ищцата превела сумата 1267.50 лева по сметка на ТД на НАП Бургас с основание здравни осигуровки и лихви за периода от 01.07.2011г. до 30.06.2016г.

С платежно нареждане от 15.08.2016г адвокат Петя Керанова превела по сметка на МБАЛ Търговище 1640.00 лева за имплант на П.Б..

Към 23.08.2016г. ищцата била с непрекъснати здравноосигурителни права – арг. удостоверение от 23.08.2016г., издадено от ТД на НАП Бургас.

За периода от 12.08.2016г. до 30.04.2017г. на ищцата не е изплащано парично обезщетение за временна нетрудоспособност. В Електронния регистър на болничните листове и решенията по обжалване липсват издадени за ищцата болнични листове – арг. удостоверение от 23.09.2021г. от ТД на НОИ Сливен.

В информационната система на НАП няма данни ищцата да е осигурявана за периода от 12.08.2016г. до 30.04.2017г. – арг. удостоверение от 24.09.2021г., издадено от ТД на НАП Бургас, офис Сливен.

До 31.03.2019г. ищцата била подпомагана от Дирекция „Социално подпомагане“ Котел с месечни помощи за деца по чл.7, ал.1 и еднократна помощ по чл.10а от ЗСПД – за периода от 12.08.2016г. до 30.04.2017г. размерът е 85.00 лева на месец, с изключение на месеците ноември 2016г и април 2017г, когато сумата е в размер на 42.50 лева – арг. удостоверение от 27.10.2021г., издадено от ДСП Котел. За периода след 29.06.2020г. помощите били изплащани от ДСП Радомир – арг. удостоверение, издадено на

25.11.2021г. от ДСП Радомир.

Ищцата не била включвана от ДСП Котел в Националната програма „Асистент на хора с увреждания“ като потребител или като личен асистент – арг. удостоверение от 27.10.2021г., издадено от ДСП Котел.

При справки в информационните масиви на Националната здравноосигурителна каса било установено, че за ищцата няма отчетени прегледи от специалист със специалност „Физикална и рехабилитационна медицина“ и хоспитализация по клинични пътеки за физикална терапия и рехабилитация от специализирани болници по рехабилитация – арг. удостоверение от 03.11.2021г., издадено от НЗОК.

За свидетелката Л. Б. няма данни за регистрирани трудови правоотношения и деклариран осигурителен доход за периода от 01.01.2016г. до 31.12.2020г. – арг. удостоверение от 01.12.2021г., издадено от НОИ.

От съдебномедицинската експертиза се установява следното : При ПТП пострадалата получила контузия на дясната тазобедрена става с фрактура на шийката на дясната бедрена кост, оток и кръвонасядане в същата област и ингвиналната сгъвка, болка и силно ограничени и болезнени движения на ставата във всички посоки. Вещото лице поддържа, че описаната фрактура е получена от удар с висока кинетична енергия с и върху твърди тъпи предмети и твърди повърхности. Фрактурата е от директен удар в областта на дясната тазобедрена става – удар в дясната телесна половина. Получените травми и най-вече фрактурата са довели до настъпване на временна нетрудоспособност. Времето на имобилизация е шест месеца тогава когато е приложено оперативно лечение така както е в настоящия случай. При обичаен оздравителен процес пострадалото лице е в невъзможност да извършва физически труд за срок от 12 месеца, а нефизически труд – между седем и осем месеца. Получените травми са предпоставили необходимост от чужда помощ при изпълнение на обичайните ежедневни дейности – придвижване, тоалет, къпане, обличане и пр, а самостоятелното придвижване се извършва с помощта на помощни средства – проходилка, патерици и др. За правилното възстановяване на движението на контузията крайник е необходимо провеждане на лечебна физкултура – рехабилитация и допълнително санаториално лечение – водо- и калолечение. Вещото лице се е позовало на ръководството на проф. Стойчо Раданов, според което възстановителният

период е около осем месеца, с уговорката, че продължителността на времето за възстановяване е индивидуална и специфична за всеки пациент и зависи от възрастта, общото здравословно състояние (хронични болести, вредни навици, вредна работна среда), спазване на предписаното лечение и рехабилитация и от личностните качества. Необходимостта от чужда помощ е продължила за период от седем-осем месеца.

В съдебноикономическата експертиза се поддържа следното : Минималното заплащане на час през 2016г на „болногледач“ при осемчасова заетост в района на община Котел е било 2.00 лева на час, а максималното – 3.00 лева. През 2017г. сумите са съответно 2.50 лева и 3.50 лева, а през 2021г. – 4.00 лева и 6.00 лева. Средните стойности са 2.50 лева през 2016г. и 3.00 лева за 2017г. Вещото лице е направило проучване на свободния пазар за придружители и болногледачи. През почивните дни е възможно, с оглед индивидуална договорка, да бъде начислено допълнително оскъпяване до 50% от договорената цена, поради което стойностите биха били следните : 3.75 лева за 2017г. и 4.50 лева за 2017г. Вещото лице е посочило, че на свободния пазар няма нормативно определени цени, с оглед което е възможно да се уговори както по – ниско, така и по – високо заплащане. Доста често срещано явление било поемане на ангажимент срещу твърдо определена сума, без тя да е съобразена с броя на отработените часове и дните, в които се извършва услугата. Стойността на разходите за ползването на услуга от болногледач при осемчасов работен ден за периода от 12.08.2016г. до 30.04.2017г., при съобразяване с разликата в заплащането в работни и неработни дни, е в размер на 6628.00 лева. Сумата, която се заплаща за услугите на рехабилитатор, е за конкретно посещение и е в зависимост от продължителността на терапиите. Минималното заплащане през 2016/017г е било 10.00 лева на посещение, а максималното – 40.00 лева. Минималното възнаграждение на изпълнителите и персонала в социалните програми по проекти, предлагащи лична помощ и асистирана грижа в изпълнение на програма и проекти на МТСП чрез Агенцията за социално подпомагане и чрез специализираните отдели на органите на общинско управление, финансирани от държавния или общинския бюджет, е в размер на минималната работна заплата за страната при месечна заетост или минималната часова работна заплата за страната, при почасова заетост, установени за съответната година.

За процесния период вещото лице е посочило броя на работните дни на съответния месец и изчислило, че общата сума на минималната работна заплата е 3775.65 лева.

Към датата на ПТП отговорността на водача на лекия автомобил „Мазда 323“ с рег. № ***** била застрахована по задължителна застраховка „Гражданска отговорност“ на автомобилистите в „ЗД Лев Инс“ АД.

С решение № 11/12.01.2018г., постановено по гражданско дело № 178/2016г. на ОС София, потвърдено с решение № 3033/27.12.2018г., постановено по въззивно гражданско дело № 2343/2018г. на Апелативен съд София, недопуснато до касационно обжалване с определение № 605/05.11.2019г., постановено по гражданско дело № 655/2019г. на ВКС, II т.о., ответникът „ЗД Лев Инс“ АД е осъден да заплати на ищцата П.Б. сумата 40000.00 лева, представляващи обезщетение за претърпени неимуществени вреди – болки и страдания, търпени в резултат на ПТП, настъпило на 12.08.2016г., заедно със законната лихва от 12.08.2016г. до окончателното изплащане.

На 04.06.2021г. между ищцата и свидетелката Л. Б. бил сключен договор, наименован „договор за полагане на грижи като болногледач, помощник и придружител“. В т.2 в пет подточки са описани обстоятелствата, свързани с катастрофата, получените от ищцата увреждания, оперативното лечение, необходимостта от постоянни грижи и чужда помощ, които свидетелката Б. била предоставила, като грижите са изброени пунктуално. В т.2.5 е посочено, че ищцата нееднократно била поемала ангажимент към свидетелката Б. да ѝ заплати за положените грижи справедливо възнаграждение след получаване на дължимото ѝ застрахователно обезщетение. С договора страните се споразумели ищцата да заплати на свидетелката 9250.00 лева, представляващи възнаграждение за полаганите от последната усилия и труд, разпределено, както следва : 600.00 лева за периода от 12.08.2016г. до 24.08.2016г., 6650.00 лева за периода от 24.08.2016г. до 31.01.2017г. и 2000.00 лева за периода от 31.01.2017г. до 30.04.2017г. Посочено е, че страните постигнали съгласие в следния смисъл : всички задължения на свидетелката Б. били изпълнени антиципирано преди подписване на договора. Към деня на подписване на договора ищцата била заплатила всички дължими суми, представляващи възнаграждение за

положения от свидетелката труд като болногледач, помощник и придружител. Свидетелката заявила, че била получила от ищцата 9250.00 лева и договорът в тази му част имал характер на разписка. Подписите на договарящите (свидетелката Б. е поставила отпечатък от палеца на дясната ръка) са с нотариална заверка от същия ден.

Изложените фактически обстоятелства съдът установи след съвкупен анализ и оценка на събраната по инициатива на страните доказателствена съвкупност.

Писмените доказателства съдът кредитира, съобразно доказателствената сила, която им придава ГПК. Представеният договор, сключен на 04.06.2021г, имащ характер на диспозитивен частен документ съдът цени с оглед разпоредбата на чл.180 от ГПК – че изявленията в него са направени от лицата, които са го подписали. Посредством договора съдът приема, че ищцата платила на свидетелката Б. сумата 9250.00 лева. В останалата му част договорът има характер писмени свидетелски показания, които по българския ГПК са недопустими. Доказването на изложените в договора факти съдът проведе чрез разпит на свидетели, както и чрез други допустими по ГПК способности за доказване.

Следва да се акцентира върху показанията на свидетелите Ш. и Б., съответно съжител и сестра на ищцата, които дават изгодни за нея показания, поради което показанията подлежат на внимателен анализ с оглед разпоредбата на чл.172 от ГПК, която се основава на особеностите на свидетелските показания като средство за възстановяване в процеса на конкретни, непосредствено възприети от свидетеля факти, но поради наличие на емоционална връзка между свидетеля и някоя от страните по делото, може да се засегнат в една или друга степен възприемането, запаметяването или интерпретацията на фактите. В тази насока и законът изрично утвърждава необходимостта от критичен поглед върху показания, дадени от емоционално обвързани със страна по спора свидетели, без обаче да ги лишава от доказателствена стойност. Това означава, че съдът може да игнорира дадени под страх от наказателна отговорност показания от заинтересовано лице само ако и доколкото е подложено на съмнение от друго, обективно установено в процеса обстоятелство. Показанията на свидетелите Ш. и Б. са ценен източник на данни по случая, тъй като те непосредствено са възприели

фактите, за които дават показания. Няма основание техните показания да бъдат игнорирани само и единствено поради близките им отношения с ищцата, дори напротив. Тъй като се твърдят факти от здравословното състояние на ищцата, е обяснимо и логично те да са достояние именно на членове на семейството ѝ и на нейните близки. Показанията на тези двама не бяха опровергани от други доказателства, а напротив, бяха потвърдени от медицинското заключение. Дребните противоречия съдът отдава на значителния период от време, изминал от времето, когато са се случили събитията, за които тези свидетели дават показания. Като цяло, показанията на двамата свидетели са логични, последователни и изчерпателни и съдът ги кредитира в тяхната цялост.

Към доказателствената съвкупност приобщи и двете експертни заключения, които счете за компетентни и обективни. По делото не са наведени възражения, а и съдът служебно не установи такива, за заинтересованост и пристрастност на вещите лица от изхода на спора.

Въз основа на така приетото за установено от фактическа страна съдът направи следните **правни изводи**:

Предявеният иск е с правно основание чл.266, ал.1 от КЗ (отм) вр. чл.45 от ЗЗД за ангажиране на пряката отговорност на застрахователя за имуществени вреди, причинени от застраховано МПС.

Разгледан по същество, искът е частично основателен.

Ищцата претендира пряко от застрахователя причинените ѝ имуществени вреди, поради което се изследва дали е осъществен фактическият състав на чл.45 от ЗЗД. Както съдът е указал в доклада по делото, на основание чл.300 от ГПК влязлата в сила присъда на наказателния съд е задължителна за гражданския съд, който разглежда гражданските последици от деянието, относно това дали е извършено деянието, неговата противоправност и виновността на дееца. Тъй като причинената на ищцата телесна повреда е част от обективната страна на извършеното от П. Ж. престъпно деяние, то съдът приема, че и в тази част е обвързан от присъдата на наказателния съд.

Съгласно чл.51, ал.1 от ЗЗД, обезщетение се дължи за всички вреди, които са пряка и непосредствена последица от увреждането. Следователно, на обезщетяване подлежат не само претърпените загуби, но и пропуснатите

ползи.

Ищцата твърди, че е претърпяла загуба в размер на 9250.00 лева, представляващи разходи за болногледач.

В Постановление № 4 от 30.10.1975г на Пленума на ВС, докладчик Соломон Розанис, са разяснени някои въпроси на непозволеното увреждане, между които и тези, сложени за разрешаване по настоящото дело. В т.4 от Постановлението е указано следното : Ако здравословното състояние на пострадал е налагало неговото обслужване от друго лице, за заплатеното от пострадалия на това лице причинителят на увреждането дължи обезщетение. Обезщетение се дължи и в случая, когато пострадалият не е заплащал за обслужването, а е бил гледан от свой близък, който поради тази причина не е получавал трудовото си възнаграждение. Размерът на обезщетението в този случай се равнява на необходимото възнаграждение за получените грижи. Активно легитимиран да иска заплащане на това обезщетение е пряко пострадалият от увреждането, евентуално – неговите наследници, а не лицето, което не е получавало трудово възнаграждение поради принудителното си неотиване на работа, за да лекува пострадалия. Изложеното е актуално в по – новата практика на съдилищата, напр. решение № 163/31.10.2013г., постановено по гражданско дело № 82/2012г. на ВКС, II т.о., препращащо и към други актове на ВКС и ВС.

По делото се установи, че ищцата се е нуждала от грижи за период от около осем месеца – трябвало да бъде подпомагана в обичайните дейности от ежедневието си : при ставане от седнало и легнало положение, къпане, вършене на домакинска работа – готвене, чистене, пране, грижи за децата и изобщо всякаква физическа дейност, свързана с ходене. Състоянието ѝ е било такова, че не е можела да се самообслужва известно време и са ѝ слагани памперси, която дейност също изисква помощта на друг човек. Ищцата се е придвижвала с проходилка. Както свидетелите, така и вещото лице еднозначно сочат, че периодът, през който ищцата се нуждала от чужда помощ, е от около осем месеца. Такава необходимост е била налице още при приема в болнично заведение, макар и да не е било възможно свидетелката Б. да е постоянно до ищцата.

По делото са налице доказателства за плащане на сумата 9250.00 лева, представляващи възнаграждение за положените от свидетелката Б. грижи.

Ищцата и свидетелката Б. са сестри и са близки помежду си, поради което обезщетението следва да се определи по експертен път. Логиката в Постановлението на ВС е базирана на схващането, че обикновено между близки и роднини не се плаща възнаграждение, тъй като грижата се възприема като нравствен дълг. От друга страна, възможно е близките да уговорят и удостоверят плащане на нереални суми, поради което за паричното остойностяване на грижите следва да се ползва вещо лице. От съдебноикономическата експертиза се установява, че средното възнаграждение, дължимо за исковия период, е в размер на 6628.00 лева, до който размер искът за претърпени загуби се явява основателен, а за разликата подлежи на отхвърляне.

Пропуснатата полза е неосъществено увеличаване на имуществото на едно лице, което би настъпило, ако не е било осуетено от поведението на друго лице. За да бъде присъдено обезщетение за пропуснати ползи, следва да е доказано тяхното настъпване. Тъй като пропуснатата полза представлява реална, а не хипотетична вреда, предположението за причиняването и трябва винаги да се изгражда на доказана възможност за сигурно увеличаване на имуществото и не може да почива на логическо допускане за закономерно настъпване на увеличаването. Сигурна възможност за увеличаване на имуществото ще е налице, когато на база доказани обективни факти и при обичайното развитие на нещата, отчитайки особеностите на конкретния случай, може да се направи достатъчно обоснован извод, че в патримониума на ищцата действително е могла да настъпи положителна промяна.

В Постановление № 4 от 23.12.1968г на Пленума на ВС, т.10, е указано, че размерът на обезщетението за имуществени вреди се определя по чл.45 от ЗЗД вр. чл.130 от ГПК (отм.), сега чл.162 от ГПК, тогава когато пострадалият не е работник или служител, нито попада в кръга на упражняващите самостоятелен занаят или свободна професия. Според чл.162 от ГПК, когато искът е установен в своето основание, но няма достатъчно данни за неговия размер, съдът определя размера по своя преценка или взема заключението на вещо лице. Съдът, след преценка на доказателствената съвкупност по делото, установи, че не е необходимо ползване на специални знания за размера на дохода, който би реализирала ищцата, ако за исковия период беше работила в дърводобива. От показанията на свидетелите Ш. и Б. еднопосочно се установява, че ищцата и съжителят ѝ са работили и продължават да работят в

дърводобива, поради което съдът приема, че и за периода от 12.08.2016г. до 30.04.2017г. ищцата със сигурност пак щеше да работи в дърводобива, ако не беше пострадала. Липсата на трудови и пр. договори и доказателства за получени възнаграждения не изключват а priori възможността ищцата да е полагала труд. В тази връзка съдът намира за необходимо да уточни, че е масова практика в дърводобивната дейност полагането на труд да се осъществява без сключване на писмен договор, още по – малко трудов.

Свидетелят Ш. сочи, че ищцата изкарвала около 500.00 лева месечно. Свидетелката Б., която също работи в дърводобива, заяви, че изкарва около 500-550 лева. Посочените суми тангират около размера на минималната работна заплата, която за месеците от август до декември 2016г. е била 420.00 лева, а от 01.01.2017г. – 460.00 лева. Ищцата претендира да ѝ бъде присъдено обезщетение, равнимо на минималната работна заплата за съответния период. Назначаването на експертиза би било необходимо, ако ищцата претендираше суми, надвишаващи минималната работна заплата, докато в случая размерът на претенцията, обсъден в контекста на гласните доказателства, води до извод за основателността ѝ. В икономическата експертиза вещото лице е посочило, че за исковия период размерът на минималната работна заплата е 3775.65 лева, но съдът следва да уважи иска до предявения му размер от 3730.00 лева, тъй като не може да присъди повече от това, с което е сезиран.

В обобщение, искът се явява основателен за сумата 10358.00 лева. Върху уважената част от вземането следва да се присъди и законната лихва с начален момент подаване на исковата молба – 17.06.2021г.

По претенциите за разноски :

Ищцата претендира разноски по списък в размер на 1000.00 лева, платени за адвокатско възнаграждение. От договора за правна помощ, сключен на 15.11.2021г., явства, че възнаграждението е платено, поради което подлежи на присъждане. Ответната страна е направила своевременно възражение за прекомерност на възнаграждението, което обаче се явява неоснователно. Минималното възнаграждение, определено по реда на чл.7, ал.2, т.4 от Наредбата за минималните размери на адвокатските възнаграждения, е 919.40 лева. Предвид фактическата и правна сложност на делото и активното участие на адвокат Ж. в процесуалните действия, уговаряне и плащане на възнаграждение, надвишаващ с 80.60 лева минимума,

не може да се приеме за прекомерно. В полза на ищцата следва да се присъдят разноски за адвокатско възнаграждение, съразмерно на уважената част от предявения иск, а именно 798.00 лева, като претенцията за разноски за разликата следва да се отхвърли.

Ответникът също претендира разноски по списък, възлизащи общо на 735.00 лева, от които 60.00 лева депозит за възнаграждение на свидетели, 25.00 лева държавна такса за пет съдебни удостоверения, 150.00 лева за възнаграждение на вещото лице, изготвило икономическата експертиза, 200.00 лева адвокатско възнаграждение за явяване в едно заседание и 300.00 лева юрисконсултско възнаграждение, определено по реда на чл.78, ал.1 и 8 (вероятно от ГПК), съгласно Наредбата за минималните размери на адвокатските възнаграждения.

Внесеният на 30.09.2021г и 20.10.2021г депозит в общ размер 60.00 лева подлежи на връщане, тъй като не е изплатен на свидетелите, поради което не следва да се възлага в тежест на другата страна.

Платени са държавна такса в размер на 25.00 лева и 150.00 лева депозит за икономическа експертиза.

Претенцията за присъждане на сумата 200.00 лева адвокатско възнаграждение е изцяло неоснователна. Адвокат Т.Р. от АК Сливен, която е представлявала ответника в съдебно заседание, проведено на 22.03.2022г, е представила само пълномощно, но не и договор за правна помощ и няма данни да ѝ е било заплатено някакво възнаграждение.

Относно претенцията за присъждане на юрисконсултско възнаграждение: Съгласно чл.78, ал.3 от ГПК, ответникът има право да иска заплащане на разноски, съразмерно с отхвърлената част от иска, а според чл.78, ал.8 от ГПК, в случаите, когато страната е била представлявана от юрисконсулт, съдът определя възнаграждението в размер, ненадхвърлящ максималния за съответния вид дело, определен по реда на чл.37 от ЗПП, препращащ към НЗПП. Съгласно чл.25 от НЗПП, за защита по дела с определен материален интерес възнаграждението е от 100.00 до 360.00 лева, а ако интересът е над 10000.00 лева, може да се увеличи до 50 на сто от максимално предвидения размер. Със същия процент може да се завиши максималното възнаграждение и тогава когато по делото са проведени повече от три открити съдебни заседания – чл.9, ал.4. Съобразно фактическата и

правна сложност на делото, обичайна за дела от този вид, съдът следва да определи юрисконсултско възнаграждение в размер на 250.00 лева, без да са налице основанията за завишаването му.

Така сумата на разноските, които подлежат на разпределяне, е общо в размер на 425.00 лева, от които в полза на ответника следва да се присъди част, съразмерна на отхвърлената част от иска, а именно 85.85 лева. Претенцията за разноски за разликата следва да се отхвърли.

Тъй като ищцата е освободена от заплащане на държавна такса при предявяване на исковете, окончателната държавна такса върху уважения размер, възлизаща на 414.32 лева, следва да се възложи на ответника. В тежест на ответника следва да се възложи и платеното от бюджета на съда възнаграждение на вещото лице д-р С., съразмерно на уважената част от иска, а именно 279.78 лева. Разликата в размер на 70.82 лева остава за сметка на бюджета.

Ръководен от гореизложените съображения, съдът

РЕШИ:

ОСЪЖДА на основание чл.266 от КЗ (отм.) вр. чл.45 от ЗЗД „Застрахователна компания Лев Инс“ АД, ЕИК 121130788, седалище град София 1407, район Лозенец, бул.Черни връх 51Д, да заплати на П. СТ. БР., ЕГН *****, постоянен село Градец, община Котел, кв. Изток 396, настоящ адрес село Сирищник, община Ковачевци, сумата 10358.00 (десет хиляди триста петдесет и осем) лева, представляващи обезщетение за имуществени вреди (6628.00 лева претърпени загуби и 3730.00 лева пропуснати ползи), причинени от ПТП, настъпило на 12.08.2016г. на път ПП-I-4 София-Варна на територията на Община Омуртаг, в резултат на виновното поведение на водача на лек автомобил „Мазда 323“ с рег. № *****, с рег. № ***** отговорността на когото е била застрахована от ответника по задължителна застраховка „Гражданска отговорност“, заедно със законната лихва с начален момент 17.06.2021г. до окончателното изпълнение на задължението, като иска за разликата до пълния му предявен размер 12980.00 лева отхвърля, като отхвърля и иска за лихва с начален момент 17.06.2021г. върху отхвърлената част от главницата.

ОСЪЖДА на основание чл.78, ал.1 от ГПК „Застрахователна компания

Лев Инс“ АД, с посочени данни, да заплати на П. СТ. БР., с посочени данни, сумата 798.00 (седемстотин деветдесет и осем) лева, представляващи направени по делото разноси, съразмерно на уважената част от иска, като претенцията за разноси за разликата до пълния ѝ предявен размер 1000.00 лева отхвърля.

ОСЪЖДА на основание чл.78, ал.3 от ГПК П. СТ. БР., с посочени данни, да заплати на „Застрахователна компания Лев Инс“ АД, с посочени данни, сумата 85.85 лева (осемдесет и пет лева и осемдесет и пет стот), представляващи направени по делото разноси, като претенцията за разноси за разликата до пълния ѝ предявен размер 735.00 лева отхвърля.

ОСЪЖДА на основание чл.78, ал.6 от ГПК „Застрахователна компания Лев Инс“ АД, с посочени данни, да заплати в полза на бюджета на съдебната власт по сметка на РС Котел сумата 414.32 лева (четиристотин и четиринадесет лева и тридесет и две), представляващи окончателна държавна такса върху уважения размер на предявения иск, както и сумата 279.78 лева (двеста седемдесет и девет лева и седемдесет и осем стот), представляващи разноси.

УКАЗВА на „Застрахователна компания Лев Инс“ АД, с посочени данни, възможността да поиска връщане на внесения по набирателната сметка на РС Котел депозит в общ размер 60.00 лева, от които 30.00 лева внесени на 30.09.2021г. и 30.00 лева внесени на 20.10.2021г.

РЕШЕНИЕТО може да бъде обжалвано пред ОС Сливен с въззивна жалба в двуседмичен срок от съобщаването му на страните, че е изготвено.

Съдия при Районен съд – Котел: _____